

ВИСНОВОК

творчого керівника,

заслуженого діяча мистецтв України, кандидата мистецтвознавства,
професора кафедри сольного співу та оперної підготовки Харківського
національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського

ГОВОРУХІНОЇ Наталії Олегівни

та наукового консультанта

доктора мистецтвознавства, професора

ШАПОВАЛОВОЇ Людмили Володимирівни

на творчий мистецький проєкт аспіранта кафедри сольного співу та
оперної підготовки Харківського національного університету мистецтв імені

І. П. Котляревського

Конорова Олексія Олексійовича

**«КУЛЬТУРНО-СТИЛЬОВІ ЛАНДШАФТИ ВОКАЛЬНОЇ МУЗИКИ
УКРАЇНИ В ТВОРЧІЙ ПРАКТИЦІ ВИКОНАВЦЯ-ТЕНОРА»,**

поданого до захисту на здобуття ступеня доктора мистецтв

за спеціалізацією 025 «Музичне мистецтво»;

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Коноров Олексій Олексійович – на момент вступу до творчої аспірантури (2021 рік) проявив себе як обдарований співак з технікою на достатньому рівні володіння та чудовим музичним смаком. Його відрізняє постійна жага до самовдосконалення творчої форми у різних жанрах вокальної діяльності. Вкажемо на факти його творчого шляху до вищих щаблів майстерності, зокрема: лауреат міжнародних фестивалів та всеукраїнських конкурсів, серед них – Міжнародний музичний фестиваль «В гостях у Айвазовського» 2013 рік, Міжнародний музичний фестиваль «В гостях у Гоголя» 2015-2017 роки, XXIV Міжнародний музичний фестиваль музичного виконавства «Музика – наш спільний дім» 2017 рік; за 2022-2024 роки прийняв участь у більше ніж 50 концертних заходах, серед них – концерт «Музика во ім'я добра, мужності та перемоги» до дня науки в Україні представників Ради молодих вчених ХНУМ імені І.П. Котляревського 19.05.2023 року, концерт «OPERA VIVA» до ювілею Марини Черкашеної-Губаренко ХНУМ імені І.П. Котляревського 21.06.2023 року, концерт Кольорова класика «Троянди і виноград» в рамках фестивалю

«KHARKiV MUSiK FEST» 29.05.2024 року; приймав участь у II всеукраїнському конкурсі науково-творчих презентацій імені Ірини Полусмяк 1-3 травня 2024 року, що проводиться Радою молодих вчених ХНУМ імені І. П. Котляревського, при підтримці ХОВ НВМС, Ради молодих вчених при ХОВА та Благодійної організації «Благодійний фонд "Мистецький альянс"» де здобув звання лауреата I премії; був запрошений у якості члена журі до відомих мистецьких конкурсів України, серед яких – член журі конкурсу «Співай серцем» Арт-проєкту «Харківська мистецька декада» 10-20 травня 2023 року, член журі проєкту «Сяйво зірок» IX Міжнародного двотурового багатожанрового фестивалю-конкурсу мистецтв «Лиманські зорі» 27-28.04.2024, член журі XII Всеукраїнського конкурсу хорових диригентів ім. Д.С. Бортнянського серед студентської молоді 23 травня 2024 року (м. Суми); брав участь у якості спікера проводячи майстер-класи на запрошення обласних методичних центрів міст України, серед них – майстер-класу на тему: «Методологія розспівування в класі сольного співу, як гарант якості співацького звуку» зі студентами вокально-хорового відділу Сумського фахового коледжу мистецтв і культури імені Д.С. Бортнянського 04.11.2023 року, майстер-клас в рамках роботи обласного методичного об'єднання викладачів класу вокалу та хорового диригування мистецьких навчальних закладів Полтавської та Харківської областей на тему: «Методика формування базових навичок академічного співу» 03 травня 2023 року, майстер-клас «Особливості мануальної техніки в класі хорового диригування» з учнівськими хорами черкаських мистецьких навчальних закладів в межах науково-методичної сесії «Мистецький брейншторм» 22.04.2024 року м. Черкаси; а також, розробник ювілейного видання до 140-річчя коледжу «Історіографічний довідник предметно-циклової комісії «Вокально-хорове мистецтво» з хронологічним альманахом випускників з 1951 по 2023 роки профілізацій «Спів» та «Хорове диригування» (упорядники та розробники Олексій Коноров та Дмитро Запорожан) 2024 рік.

Творчий мистецький проєкт О.О. Конорова містить три концерти: дві сольні програми, що охоплювали твори композиторів XIX – першої половини XX ст. для високого чоловічого голосу. Третя програма – першовиконання у Харкові сценічного втілення оноопери В. Губаренка «Самотність» (на сцені ХНАТОБу імені М. Лисенка).

Широкий охват жанрово-стильового матеріалу, залучення різних комунікативних форм концертного самовираження артиста (камерні та оперні умови) вимагали від виконавця технічної свободи та зрілості, майстерного відтворення психологічної аури українського музичного романтизму (солоспіви та арії з опер М. Лисенка; камерна вокальна лірика К. Стеценка, Я. Степового, Г. Верьовки).

Під час підготовки творчого мистецького проєкту аспірант О.О. Коноров проявив себе як талановитий музикант, наполегливий та вдумливий співак, серйозний дослідник. Маючи значний досвід концертної діяльності, він оволодів широким репертуаром академічного співака в різних жанрах. Особливістю його творчого становлення є поєднання дослідницько-пошукової роботи по віднайденню маловідомих творів з репертуару тенора і складання Списку для хрестоматії з творів української вокальної класики XIX–XX століть (з одного боку) та їх пропагування на концертній сцені в якості «золотих» сторінок мистецтва тенорів (з іншого). Таким чином, виконавська практика спровокувала ідею наукового обґрунтування та метафоричний вимір його назви.

Культурно-стильові ландшафти – концепт, який дозволяє охопити багатющий період сторічної еволюції камерно-вокальної лірики в творчій практиці України минулого та сьогодення. Цей концепт має системоутворюючу функцію і дозволяє висвітлити матеріал в багатьох вимірах і в розмаїтті жанрових, національно-стильових, індивідуально-композиторських, виконавських, культуротворчих проявах (явищах і артефактах).

У такому ракурсі тема є складною, маловивченою у вітчизняному музикознавстві, потребує ґрунтовної історичної та теоретичної розробки, причому не лише з боку науковців, а, насамперед, виконавців (в тому числі співаків). Ось чому вважаємо пропоновану тему і реалізацію проєкту О.О. Конорова серйозною заявою на розв'язання проблеми *актуального виконавства як інтерпретації класичної вокальної музики* на засадах духовного аналізу музики, що слугує гарантом процвітання музичної науки в сучасному глобалізованому світі.

Отже, програми, презентовані в творчому мистецькому проєкті О.О. Конорова, стали підсумком величезної роботи та ґрунтовною базою для подальшого творчого розвитку претендента як різнобічного музиканта.

У науковому обґрунтуванні творчого мистецького проєкту О.О. Конорова на матеріалі вокальної музики України минулого та сучасності йдеться послідовна розмова про когнітивні проблеми, що постають перед співаком-тенором в процесі створення адекватної інтерпретації оперного (камерного) твору. Актуалізація проблеми формування виконавського мислення у сучасних співаків відбувається завдяки зверненню автора проєкту до національно-означеного стильового напрямку – українському романтизму (від Лисенка – до Губаренка).

Новизна отриманих результатів обумовлена тим, що у музикознавчій обіг автором уведено зразки камерно-вокальної творчості українських композиторів XIX–XX століть. На прикладі аналізу мистецтва тенорів автору вдалося висвітлити концептуальні засади історії та теорії *української співацької традиції*, з її мовно-стильовою специфікою, багатством жанрово-стильових проявів психології лірико-драматичного світобачення, притаманного героям тенорового репертуару, кордоцентризмом і високим етосом звучного слова (поезії) і музики.

Здобувачем запропоновано Додатки, присвячені постаті українського співака-тенора, та матеріали для хрестоматії із творів в жанрах оперної та камерної музики XIX – XX ст., написаних для тенора. Виявлено величезний

пласт музики для перспективи вивчення теми у майбутньому. Головне, – автор на власному досвіді узагальнив виконавські завдання для стильної інтерпретації обраних зразків для творчого мистецького проєкту.

В цілому аспірант О.О. Коноров впорався з академічними вимогами кваліфікаційної роботи, методами наукового пізнання та викладу; має дві статті, надруковані у фаховому збірнику наукових праць категорії «В»; пройшов відповідну кількість апробацій у вигляді доповідей. Його наукове зростання на засадах єдності теорії та практики вокального мистецтва є очевидним.

Список використаних джерел містить достатню кількість музикознавчих праць із загальної проблематики вокального мистецтва. Індивідуальний план творчої роботи виконано у повному обсязі.

Реалізація творчого мистецького проєкту О.О. Конорова виявилася змістовною, концептуальною, відповідною новітнім методам та підходам сучасного музикознавства до феномену вокального співу, мистецтва інтерпретації. Завдячуючи глибинному музичному слуху-мисленню, здобувач репрезентував концертні програми та їх наукове обґрунтування на найвищому професійному й творчому рівні.

Підсумовуючи, можна зробити остаточний висновок.

Творчий мистецький проєкт Олексія Олексійовича КОНОРОВА «КУЛЬТУРНО-СТИЛЬОВІ ЛАНДШАФТИ ВОКАЛЬНОЇ МУЗИКИ УКРАЇНИ В ТВОРЧІЙ ПРАКТИЦІ ВИКОНАВЦЯ-ТЕНОРА» та його наукове обґрунтування в цілому відповідають усім вимогам, які висуваються МОН України до праць подібного рангу. Тому представлені матеріали мають бути рекомендованими до захисту.

Творчий керівник

заслужений діяч мистецтв України,
професор, кандидат мистецтвознавства

Н.О. Говорухіна

Науковий консультант

доктор мистецтвознавства, професор

Л.В. Шаповалова

підпис 24.08.2024 року

Заворухіної Н.О. та Шаповалової Л.В.

ЗАСВІДЧУЮ

Нач. загального відділу ХНУМ

№02214300